

παπά Ματθαίος Καρακαλληνός (1905 - 05/12/1985)

/ [Πεμπτούσια](#)

του Ι.Π.Κ.

Στο Μοναστήρι μας είχαμε την ιδιαίτερη ευλογία να γνωρίσαμε και να ζήσουμε από κοντά στα τελευταία χρόνια της ζωής του ένα ενάρετο και σεβάσμιο Γέροντα, τον ιερομόναχο Ματθαίο, ο οποίος μας έδίδαξε πολλά με την ενάρετη ζωή του. Στο κείμενο που ακολουθεί αναφερόμεθα σε ορισμένα χαρακτηριστικά της ζωής του, όπως τον εγνωρίσαμε εμείς οι νεώτεροι πατέρες μετά την εγκαταβίωσί μας στην Ιερά Μονή Καρακάλλου από την Ιερά Μονή Φιλόθεου, και σε ό,τι μας εδιηγήθησαν άλλοι παλαιότεροι πατέρες της Μονής.

Ο παπά Ματθαίος, κατά κόσμον Ιωάννης Μητσόπουλος γεννήθηκε σ' ένα χωριό της επαρχίας Γορτυνίας του νομού Αρκαδίας της Πελοποννήσου, Καρδαρίτσι ονομαζόμενο, το έτος 1905, από γονείς φτωχούς μέν αλλά ευσεβείς, τον Θεόδωρο και την Αικατερίνη. Ήταν το πρωτότοκο παιδί από τα επτά παιδιά της οικογενείας των. Πολλά βιογραφικά στοιχεία από τα πρώτα χρόνια της ζωής του δεν μας έχουν διασωθή, παρά μόνο ότι στην εφηβική του ηλικία έφυγε από το πατρικό του σπίτι και εγκαταστάθηκε στην Αθήνα του καιρού εκείνου, όπου έκανε τον πλανόδιο μικροπωλητή, διά να έξοικονομή τα προς το ζην. Φαίνεται όμως ότι από τότε μέσα στη νεανική του ψυχή υπεκαίετο ο πόθος για τη μοναχική ζωή.

Και σε μία στιγμή, κατά το έτος 1927, εγκαταλείπει τα πάντα, κόσμον και τα του κόσμου τερπνά και ηδέα, και παίρνει τον δρόμο διά το Αγιώνυμον Όρος με τα συγκοινωνιακά μέσα της εποχής εκείνης. Όταν έφθασε στο Άγιον Όρος, οδήγησε τα βήματά του κατ' αρχάς στην Ιερά Σκήτη Αγίου Παντελεήμονος της Μονής Κουτλουμουσίου. Εκεί υποτάχθηκε σε ένα Γέροντα και έλαβε τη λεγόμενη ρασοευχή. Δεν έμεινε όμως για πολύ εκεί, παρά μόνον δύο χρόνια και κατόπιν επήγε και εκκοινοβίασε εις την Μονήν Καρακάλλου, όπου και διήνυσε όλη την υπόλοιπη μοναχική του ζωή μέχρι το τέλος του. Ηγούμενος τότε στη Μονή Καρακάλλου ήταν ο φημισμένος σε ολόκληρο το Άγιον Όρος για την αρετή του και την πνευματικότητα του παπά Κοδράτος. Την εποχή εκείνη οι περισσότεροι πατέρες της Μονής είχαν Μικρασιατική καταγωγή. Η υπακοή του στον Ηγούμενο

Κοδράτο και η αγωνιστικότης του, όπως μας έλεγαν άλλοι παλαιοί πατέρες της Μονής, ήταν υποδειγματική. Από τον Ηγούμενο παπά Κοδρατο έλαβε το μέγα και Αγγελικό Σχήμα και μετωνομάσθη Ματθαίος.

Μετά την κοίμηση του Ηγουμένου Κοδράτου, επί ηγουμενείας του αρχιμανδρίτου Παύλου, χειροτονήθη διάκονος και ιερέυς, το έτος 1940, από τον έν Άγιώ Όρει έφησυχάζοντα Μητροπολίτη Μηλιτουπόλεως Ιερόθεο. Έκτοτε δεν εσταμάτησε την Θεία Λειτουργία· λειτουργούσε καθημερινώς επί 45 ολόκληρα χρόνια, μέχρι το τέλος της επιγείου ζωής του.

Είχε τόσο πόθο και επιθυμία να λειτουργή κάθε ήμερα, ώστε ήταν αδιανόητο εις αυτόν να περάση μία ήμερα πού να μην λειτουργήση. Και όταν δεν είχε εφημερία στο Καθολικό, επήγαινε σε κάποιο παρεκκλήσι της Μονής. Μας έκανε ιδιαίτερη εντύπωση το γεγονός ότι «έπαιρνε καιρό», όπως λέγεται, για τη Θεία Λειτουργία, μόλις άρχιζε το πρώτο ψαλτήρι στον Όρθρο. Ήθελε να μνημονεύη πολλά ονόματα στην προσκομιδή και εμνημόνευε όσο γινότανε περισσότερα. Είχε μπροστά του παλαιά βιβλία της Μονής τα λεγόμενα «παρρησίαι», όπου περιέχουν ονόματα κτιτόρων, δωρητών, αφιερωτών και άλλων χριστιανών από παλαιά χρόνια και τα έμνημόνευε κάθε ημέρα.

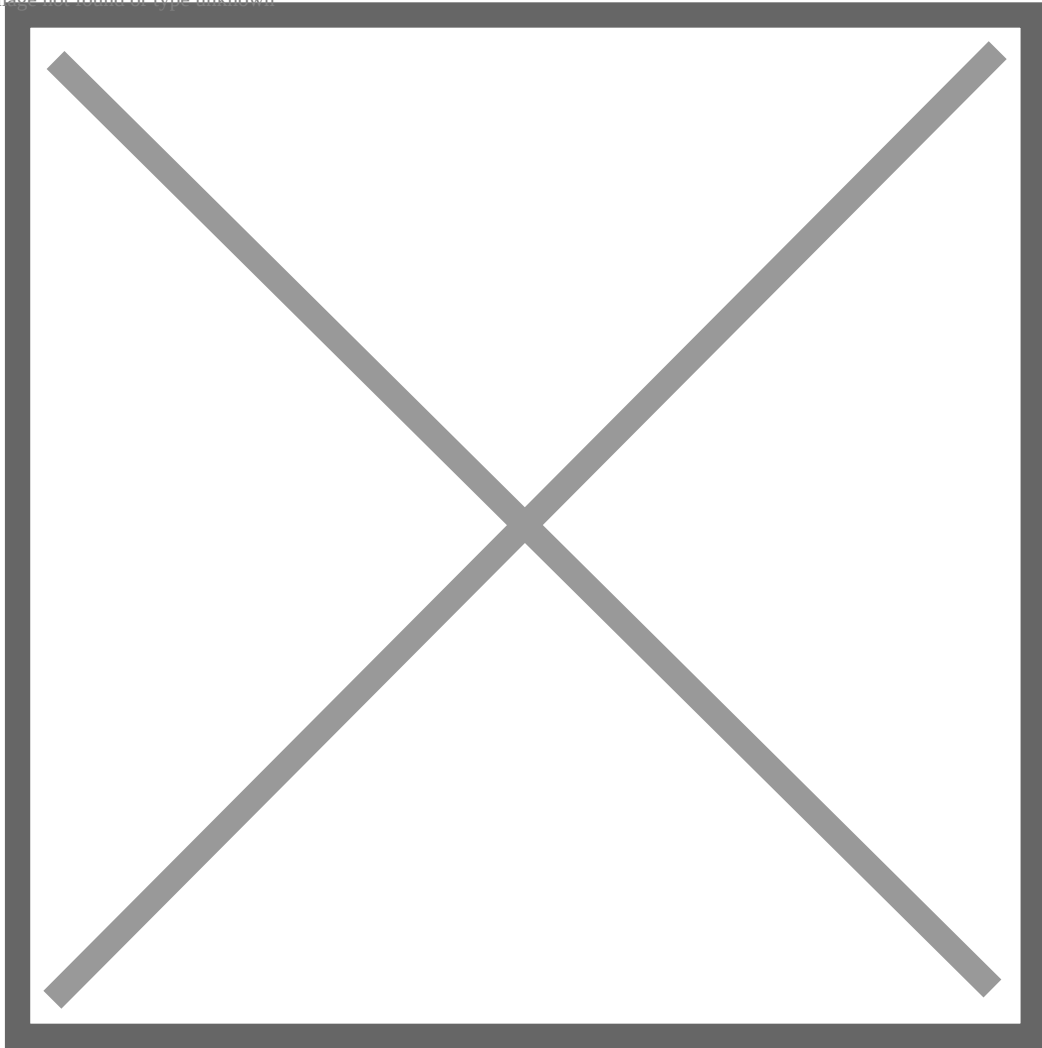
Βέβαια δεν προλάβαινε να τελειώσει όλο το βιβλίο σε μία ήμερα, αλλά από εκείνο το σημείο όπου εσταματούσε τη μνημόνευσι, έσυνέχιζε την άλλη ημέρα. Όποιος χριστιανός πάλι του έδιδε ονόματα για να τα μνημόνευση, τα έκρατούσε, μέχρι πού έλυωνε το χαρτί των ονομάτων από τη χρήση. Στα παρεκκλήσια όπου πήγαινε να λειτουργήση, έπαιρνε μαζί του και τα χαρτιά με τα ονόματα.

Στα τελευταία χρόνια της ζωής του, όπου είχε σταματήσει να έφημερεύη στο Καθολικό της Μονής λόγω μεγάλης βαρνηκότητας, και πάλι δεν εσταμάτησε να λειτουργή, παρά πήγαινε σε ένα παρεκκλήσι εντός της Μονής, εις τον άγιο Παντελεήμονα. Λυπήθηκε πολύ τότε πού δεν θα ημπορούσε να συνέχιση άλλο την εφημερία στο Καθολικό. Κάποια ήμερα του λέγει ένας αδελφός: «Γέροντα, τόσα χρόνια έχετε εφημέριος -43 χρόνια είχε τότε ως ιερέυς- τόσα χρόνια λειτουργείτε κάθε ημέρα, τώρα να σταματήσετε για να ξεκουρασθήτε». Και η άπάντησις ήτο: «Μέχρι τελευταίας αναπνοής θα λειτουργώ, μέχρι τελευταίας αναπνοής». Και πράγματι συνέχισε να λειτουργή, και μόνο μία εβδομάδα πριν την κοίμησί του, όπου λόγω της ασθενείας του ήτο κλινήρης, έσταμάτησε τη Θεία Λειτουργία.

Παρ' όλο πού ελειτουργούσε καθημερινώς, δεν είχε εξοικειοθή με το Μυστήριο. Μέχρι την τελευταία Λειτουργία του διατηρούσε εκείνον τον πρώτο ζήλο και την πρώτη ευλάβεια πού είχε ως νέος ιερέυς. Φαίνεται ότι την Θεία Λειτουργία την ζούσε, γιατί χαρακτηριστικό του ήταν ότι δεν βιαζότανε ποτέ να τελείωση γρήγορα. Δεν είχε γίνει γι' αυτόν ή Θεία Λειτουργία μία τυπολατρεία. Κάποτε τον

ερωτήσαμε γιατί θέλει να μνημονεύη τόσα πολλά ονόματα στην προσκομιδή και μας απήντησε με την συνήθη απλότητα του· «γιά να ωφελούνται ψυχές».

Image not found or type unknown

Σε ολόκληρη τη μοναχική του ζωή στο κελλί του τον χειμώνα δεν άναβε σόμπα, όσα κρύα, χιόνια και παγωνιές κι αν έκανε. Μόνο στα τελευταία χρόνια της ζωής του δέχθηκε να του ανάβουν φωτιά στο κελλί του οι πατέρες. Ακόμη και στο παρεκκλήσι πού πήγαινε και λειτουργούσε, ποτέ μέχρι την τελευταία λειτουργία του δεν υπήρχε σόμπα.

Μάλιστα σε εκείνο το κελλί πού έμενε δεν ήτο δυνατόν να τοποθετηθή σόμπα. Δι' αυτόν τον λόγο ακριβώς οι πατέρες τον είχαν παρακαλέσει να αλλάξει κελλί και να μεταφερθή στο διπλανό, όπου υπήρχε σόμπα έτοιμη από τις κτιστές. Αυτός δεν ήθελε με κανένα τρόπο να αλλάξει, διότι, καθώς έλεγε, σ' εκείνο το κελλί τον είχε βάλει ο Γέροντάς του από τότε πού είχε κοινοβιάσει στο Μοναστήρι. Με τις πολλές παρακλήσεις των πατέρων και του Ηγουμένου εδέχθηκε και άλλαξε κελλί.

Γενικώς επρόκειτο περί βιαστού και εγκρατούς μοναχού. Απέφευγε επίσης συστηματικά την άργολογία, τα σχόλια για πρόσωπα και καταστάσεις και την

κατάκρισι. Δεν αργολογούσε με κανέναν. Και εάν κανείς ήθελε να συζήτηση μαζί του, ήταν ολιγόλογος, αρκούμενος στα απαραίτητα. Ποτέ δεν τον ακούσαμε να κατηγορήση ή να κατακρίνη κανένα. Για όλους τους ανθρώπους είχε καλούς λογισμούς. Όλοι οι άνθρωποι για τον παπά Ματθαίο ήταν καλοί και άγιοι, γιατί ήταν ο ίδιος καλός. Εχαίρετο δε υπερβολικά, όταν έβλεπε τους νέους πατέρες της Μονής και γενικώς κάθε νέο μοναχό. Πολλές φορές μάλιστα από την χαρά του άφηνε τον εαυτό του ελεύθερο να ξεσπάση σε διάφορες φράσεις εγκωμιαστικές γι' αυτούς.

Πιο πάνω από την Μονή Καρακάλλου, στο μέσον περίπου του παλαιού μονοπατιού που οδηγεί στην Ιερά Μονή Φιλόθεου, υπάρχει ένα παλαιό εξωκκλήσι του αγίου Μεγαλομάρτυρος Γεωργίου. Δίπλα από το Ναό υπάρχει και σώζεται μέχρι σήμερα ένα οίκημα ερειπωμένο, όπου φαίνεται -σύμφωνα και με την παράδοσι- πώς παλαιότερα ήτο Κελλίον όπου ενασκούντο πατέρες. Σε αυτό το εξωκκλήσι, επειδή έτρεφε ιδιαίτερη ευλάβεια στον άγιο Γεώργιο, εσυνήθιζε να πηγαίνει κάθε ημέρα ο παπά Ματθαίος, για να ανάψη το καντήλι του αγίου, έψαλλε ορισμένους ύμνους, κτυπούσε το τάλαντο, και τις οίδε τί ιδιαίτερες προσευχές έκαμε προς τον Κύριο, την Παναγία και τους αγίους! Ανέβαινε καθημερινώς μέχρι εκεί επί σαράντα χρόνια -όπως μας έλεγε- περνούσε δύο-τρεις ώρες και πριν τον Εσπερινό κατέβαινε στο Μοναστήρι.

Είχε επίσης σε μεγάλο βαθμό την αρετή της ξενιτείας. Σε όλη την μοναχική του ζωή δεν είχε εξέλθει στον κόσμο ούτε για λόγους ασθενείας, ούτε για να υπάγη στην πατρίδα του. Ούτε στις Καρυές δεν πήγαινε. Ο ίδιος δεν ήθελε να εξέρχεται για κανένα λόγο. Μόνο μία φορά είχε πάει στη Θεσσαλονίκη τα πρώτα έτη της μοναχικής του ζωής, γιατί υπέφερε από κήλη. Όταν κάποτε είχε επιδεινωθή η κατάσταση της κήλης του, επέζητο υπό των άλλων πατέρων όπως υπάγη εις τους ιατρούς. Εκείνος όμως έζητησε την βοήθεια των αγίων, την οποίαν και έλαβε. Την ίδια νύκτα εθεραπεύθη θαυματουργικώς υπό του αγίου μεγαλομάρτυρος Αρτεμίου, και έτσι δεν εχρειάσθη να αφήση έστω και δι' ολίγον την ηγαπημένη του Μονή. Έκτοτε δεν εξήλθε έκτος Αγίου Όρους.

Ήτο πολύ ταπεινός και ανεξίκακος. Εάν κάποτε ήρχετο σε διένεξη ή διαφωνία με κάποιον αδελφό, αμέσως έσπευδε να του βάλη μετάνοια, έστω και εάν ήτο κατά πολύ νεώτερος ο άλλος αδελφός, μή προσπαθώντας να δικαίωση τον εαυτό του.

Τις Κυριακές και τις ολονύκτιες αγρυπνίες εις την Μονή μας γίνεται συλλείτουργο. Μία Κυριακή, όταν επρόκειτο να φορέση τα άμφια ο παπά Ματθαίος, ο βηματάρης του έδωσε ως συνήθως ένα στιχάριο, το όποιο ο παπά Ματθαίος δεν το ήθελε και ήθελε να φορέση ένα άλλο. Στην επιμονή του παπά Ματθαίου ο βηματάρης υπεχώρησε και του έδωσε το στιχάριο πού ήθελε. Ο παπά Ματθαίος το εφόρεσε και

έν συνεχεία τα υπόλοιπα άμφια και κατευθύνθηκε προς την προσκομιδή για να μνημόνευση ονόματα. Όταν έτελείωσε τη μνημόνευσι των ονομάτων, είδαν οι συλλειτουργοί ιερείς ότι έξεδύθη πάλι όλη την ιερατική στολή, για να φορέση το στιχάριο εκείνο πού του έδιδε στην άρχή ο βηματάρης. Από αυτό το γεγονός μπορεί να καταλάβη κανείς πόσο λεπτή συνείδησι είχε.

Με τα διοικητικά ζητήματα της Μονής ποτέ δεν είχε αναμιχθή. Ποτέ δεν θέλησε να εκλεγή Προϊστάμενος, ώστε να είναι απερίσπαστος στις πνευματικές του εντρυφήσεις και γιατί δεν αγαπούσε τα αξιώματα. Παλαιότερα, όταν το Μοναστήρι δεν είχε Ηγούμενο, η Πατριαρχική Εξαρχία πού ευρίσκετο τότε στο Άγιον Όρος είχε κατέλθει στη Μονή Καρακάλλου να συζήτηση με τους πατέρας για το θέμα της Ηγουμενείας. Εκάλεσε τότε η Εξαρχία και τον παπά Ματθαίο στο συνοδικό της Μονής όπου ευρίσκετο, για να τον προτείνη για Ηγούμενο. Ο παπά Ματθαίος τότε σηκώθηκε από τη θέση του και απευθυνόμενος προς την Εξαρχία είπε: «εγώ δεν θέλω να αναλάβω Ηγούμενος, μόνο να λειτουργώ θέλω...». Έβαλε μετάνοια στην Εξαρχία και έφυγε ταπεινά από την αίθουσα.

Από τα πρώτα έτη της μοναχικής του ζωής είχε καταγράψει σε ένα βιβλίο τα διάφορα γεγονότα πού του συνέβησαν από τότε πού έφυγε από τον κόσμο. Πώς ήλθε στο Άγιον Όρος, τί είδε, άκουσε, έγνώρισε και έζησε. Έγραψε σ' αυτό το βιβλίο όλη τη μοναχική του πείρα με ένα χαριτωμένο τρόπο και πολύ γλαφυρό. Τα «Απομνημονεύματα» αυτά συνήθιζε να τα μελετά σχεδόν καθημερινώς, ώστε να ενθυμήται το «διατί εξήλθεν», πού λέγουν οι πατέρες.

Μία εβδομάδα πριν την κοίμησι του έπεσε στο κρεβάτι από ασθένεια της κοιλιακής χώρας. Δεν ημπορούσε να φάγη τίποτε, ούτε και έβγαινε από το κελλί του. Του είπαν οι πατέρες να τον πάνε στους ιατρούς, αλλά δεν ήθελε. Ενόμιζε και είχε την ελπίδα ότι θα ιατρεύετο. Αλλ' όμως είχε έλθει η ώρα πού ο Θεός θα τον εκαλούσε κοντά Του, διά να τον ανάπαυση από τους κόπους του. Το βράδυ της προηγούμενης ημέρας της κοιμήσεως του είχε φοβερούς πόνους. Έκανε όμως μεγάλη υπομονή. Και την άλλη ήμερα το πρωί, ξημερώνοντας η 5η Δεκεμβρίου 1985, εορτή του αγίου Σάββα του Ηγιασμένου, παρέδωσε την αγία του ψυχή εις χείρας Θεού, τον οποίον επόθησε και ηγάπησεν εκ νεότητος.

Πρόθεσις και σκοπός των όσων ανωτέρω ανεφέρθησαν δεν ήτο άλλος, παρά να διατηρήσωμεν έστω και δι' αυτών των ολίγων στοιχείων το μνημόσυνο του μακαρίτου ιερομόναχου Ματθαίου Καρακαλληνού, ο οποίος εστάθη δι' ημάς τους νεωτέρους μορφή άκρας ταπεινώσεως, υπόδειγμα λειτουργού, παράδειγμα κοινοβιάτου μοναχού, ασκητού προσευχομένου, φιλαγίου και φιλόθεου. Είθε ο βίος του να γίνη παράδειγμα και πηγή εμπνεύσεως δι' όλους τους νεωτέρους αδελφούς του Αγιωνύμου Όρους. Ας είναι το μνημόσυνόν του αιώνιον. Μορφαί ως του παπά

Ματθαίου θα παραμένουν μεταξύ των αλησμόνητων αγιορείτικων μορφών.

πηγή: Περιοδικόν «Ο Όσιος Γρηγόριος», Ετήσια Έκδοσις Ιεράς Μονής Οσίου Γρηγορίου Αγίου Όρους, περίοδος β΄, Τεύχος 11ο, Άγιον Όρος 1986